

**ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת ה-20**

القاضي سليم جبران
رئيس لجنة الانتخابات المركزية

השופט סלים ג'ובראן
יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית

ירושלים, כ"ז באייר התשע"ג
7 במאי 2013

תר"מ 6/20

מר אמיר פוגל, יו"ר תנועת קרית אונו החופשית : המבקש:

נגד

מר יוסי נשרי, ראש עיריית קרית אונו : המשיב:

בקשה להפעלת סמכות מכוח סעיף 17 לחוק הבחירות (דרכי
תעמולה), התשי"ט-1959

החלטה

רקע

1. בבקשתו עותר המבקש להורות למשיב להשיב לקופת העירייה את עלות הפרסומים אשר נעשו על ידו וזאת מכוח חוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959 (להלן: חוק הבחירות). המבקש טוען בבקשתו, כי המשיב מבצע ברחבי העיר קרית אונו פרסומים אסורים על פי חוק הבחירות תוך שימוש בעובדי הרשות המקומית קרית אונו ובמשאבי

עמוד 1 מתוך 5

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 91950
العنوان: مجمع بن غوريون, أورشليم القدس, 91950

טלפון, هاتف: 02-6753407, פקס, فاكس: 02-5669855 Fax:

העירייה. לטענתו, ביום 18.4.2013 חולק ברחבי שכונת רייספלד עלון שהודפס על גבי נייר מכתבים של עיריית קרית אונו, בו מפאר עצמו ראש העיר, הוא המשיב, על פועלו כביכול למען תושבי השכונה (להלן: העלון). לטענתו, ומבלי לנקוט עמדה בדבר תוכנו של העלון הרי שלטענת המבקש מדובר בעלון תשובה לעלון שהוצא לפני ימים ספורים על ידי יריבו הפוליטי של המשיב, מר ישראל גל.

עוד מוסיף וטוען המבקש, כי גם תוכן העלון מכיל מידע מטעה שפורסם על ידי המשיב ולפיו עיריית קרית אונו כביכול הגיעה להסכם לכאורה עם היזם המתעתד לבנות בשכונה מרכז מסחרי. לטענת המבקש, מבדיקה יסודית שערך התברר, כי מידע זה הינו כוזב, שכן אף גורם בעיריית קרית אונו, בין אם זה גורם תכנוני, הנדסי, כספי או משפטי, אינו יודע על הסכמה לכאורה שהושגה כנטען בעלון והשימוש שלא כדין בשמה של העירייה מהווה עבירה חמורה לא פחות של שימוש במשאבי הרשות המקומית.

2. ביום 28.4.2013 ביקשתי את תגובת המשיב. כבר בפתח התגובה נטען, כי אין במכתבו נשוא הפנייה משום תעמולה אסורה וכי אין בו אלא מכתב עדכון ומסירת מידע חשוב לתושבי שכונת רייספלד בסוגיה הנוגעת באופן ישיר לציבור זה אשר היה שותף לה והמלווה אותה במשך תקופה ארוכה. כן נטען בתגובה, כי עניינו של המכתב הוא עדכון תושבי שכונת רייספלד בדבר התקדמות המשא ומתן עם יזם שרכש במהלך שנת 2009, קרקע המהווה 65% ממגרש שייעודו מסחרי ואשר העירייה הינה הבעלים של 35% הנותרים. בשל הבעלות המשותפת היתה העירייה מעורבת בפיתוח הקרקע גם כבעליה. כן נטען, כי היות שמדובר בבניית מרכז מסחרי, קיימה העירייה החל משנת 2010 דיאלוג אינטנסיבי ורצוף עם ציבור תושבי שכונת רייספלד אשר כלל מפגשים רבים במסגרתם הביע הציבור את דעתו והעירייה ניסתה לקדם את האינטרסים הציבוריים בהתאם. לפיכך נטען בתגובה, כי המדובר בפרסום המכיל מידע ממשי הנוגע באופן ישיר לציבור ונועד על מנת לעדכן, לידע ולשתף את תושבי השכונה בדבר התקדמות התהליך ואין הוא מן הסוג המהווה תעמולת בחירות אסורה.

הכרעה

3. סעיף 2 א לחוק הבחירות, שכותרתו "איסור שימוש בנכסי הציבור" קובע:

"2.א. לא ייעשה שימוש, בקשר עם תעמולת בחירות, בכספים של גוף מבוקר כמשמעותו בפסקאות (1), (2), (3), (4) ו-(9) של

עמוד 2 מתוך 5

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 91950
العنوان: مجمع بن غوريون, أورشليم القدس, 91950

טלפון, هاتف: 02-6753407, פקס, فاكس: 02-5669855 Fax:

סעיף 9 לחוק מבקר המדינה, תשי"ח-1958 [נוסח משולב], או של תאגיד שהממשלה או רשות מקומית משתתפת בהנהלתו או בהונו, ולא ייעשה שימוש כאמור במקרקעין או במטלטלין המוחזקים למעשה על ידי גוף או תאגיד כזה....."

כבר נקבע, כי האיסור לפי סעיף זה חל מחוץ לתקופת 90 הימים שלפני יום הבחירות והפרתו היא עבירה פלילית לפי סעיפים 17 ו-17א לחוק הבחירות. תכלית האיסור היא להבטיח בחירות שוויוניות וחופשיות ולמנוע יצירת יתרון בלתי הוגן למועמד אשר בטרם הבחירות נמצא בעמדת כוח ביחס למשאבי הציבור.

כך למשל קבעה כב' השופטת א' פרוקצ'יה בתר"מ 2/19 פיינשטיין נ' מלול, מ"מ ראש העיר רחובות (8.11.2009):

"האיסור לעשות שימוש בנכסי הציבור לצורך תעמולת בחירות הוא בעל משמעות מהותית ורבת חשיבות להגנה על כללי היסוד של חופש בחירות ושוויון הליך הבחירות, שלהם מימד חוקתי במשטר דמוקרטי. הוא מבטא את רעיון היסוד כי התמודדות בבחירות חופשיות צריכה לחתור, ככל האפשר, בין היתר, לשוויון האמצעים ויכולת הנגישות לבוחר, שיובטחו לכל המתמודדים. מתן אפשרות למתמודד בבחירות לעשות שימוש בנכסי ציבור, אליהם יש לו נגישות מיוחדת מכוח התפקיד אותו הוא ממלא בפועל, פוגע פגיעה ממשית בערך השוויון בבחירות, בהפלותו לטובה את המתחרה, המכהן במשרה שלטונית עובר לבחירות. פן נוסף של האיסור נובע מהצורך למנוע שימוש בנכסי ציבור למטרת קידום עניינו האישי של מתמודד, שלא לשמו נועדו נכסים אלה שבידי הרשות מלכתחילה"

גם הנחיות היועץ המשפטי לממשלה מספר 5/2008 קובעות שורה של איסורים ומגבלות בכל הקשור לשימוש במשאבי הרשות המקומית לצרכי בחירות (הנחיות מס' 1.1900, 1.1901, 1.1902, 1.1908, 1.1704).

4. מבין השיקולים הנבחנים לעניין האיסור יש לשקול את עיתוי הפרסום וקרבתו למועד הבחירות, עד כמה חיוני המידע לציבור וכן השכל הישר, וכמובן שכל מקרה ונסיבותיו הוא.

ומן הכלל אל הפרט

המשיב בתגובתו טוען, כאמור, באמצעות היועצת המשפטית של העירייה, כי מועד פרסום המכתב עדיין אינו בתחום ששת החודשים האמורים בהנחיית היועץ המשפטי לממשלה, שכן הבחירות לרשויות נקבעו ליום 22.10.2013 והמכתב הופץ ביום 18.4.2013, היינו לפני תחילת מניין ששת החודשים הקודמים לבחירות וכאשר לא היה מוטל עדיין על ראש העירייה איסור כלשהו על הפרסום או חובה להעביר את הפרסום לאישור היועצת המשפטית של העירייה.

ככלל, אין לקבוע קטגוריות כי יש לאסור הפצת מכתבי מידע לציבור (ראו והשוו למשל את ההחלטה בעניין עו"ד נפתלי גרוס נ' יהודה בן חמו, ראש עיריית כפר סבא (9.1.2013)). בנסיבות המקרה דנן, המכתב הופץ לתושבי שכונת רייספלד לפני תחילת מניין ששת החודשים הקודמים לבחירות וכאשר עדיין לא היה מוטל על המשיב איסור כלשהו על הפרסום. עם זאת, אני סבור, כי גם אם אין פסול בשליחת המכתב, בעיתוי הנוכחי, עת נמצאים אנו בפתחה של תקופת הבחירות, אין מקום ואף אין טעם לציון שמו של המשיב על גבי המכתב. דברים אלה יפים הם לאמירות שנכתבו בשמו של המשיב. כך למשל: "ניהלתי באופן אישי וביוזמתי"; "העירייה בראשותי נותנת משקל רב לעמדת נציגויות התושבים בעיר"; "אני עומד לרשותכם גם בעתיד כדי שהעיר שלנו תמשיך להיות מודל...". מבין אני את החשיבות בדיווח הפעולות שבוצעו ואשר יבוצעו על ידי העירייה, אולם דיווח זה צריך להיעשות בשם העירייה.

5. כידוע, תכליתו של סעיף 2א לחוק הבחירות היא שמירה על השוויון ומניעת הפליה לטובה של מתחרה המכהן בתפקיד ציבורי. העובדה כי המשיב הוא ראש העירייה המכהן, אינה צריכה ליתן לו יתרון על ידי שימוש במשאבים מעבר למה שניתן לו ממילא על ידי עצם כהונתו בתפקיד.

6. אשר על כן, ומכל האמור לעיל, בשל העובדה כי המכתב הופץ לפני תחילת מניין ששת החודשים הקודמים לבחירות, לא מצאתי מקום להיעתר לבקשה. עם זאת, המשיב נדרש להימנע ממשלוח מכתבים כגון אלה, המפרסמים דברי שבח על עצמו, כמו גם חתימתו עליהם, מכאן ואילך. ברי, אפוא, כי אין בכך כדי למנוע פרסומים שוטפים מטעם

עמוד 4 מתוך 5

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 91950
العنوان: مجمع بن غوريون، أورشليم القدس، 91950

טלפון, هاتف: 02-6753407, פקס, فاكس: 02-5669855 Fax:

העירייה ובשם העירייה כמידע לתושבים.

ניתנה היום, כ"ז באייר התשע"ג (7.5.2013).

סלים ג'ובראן
שופט בית המשפט העליון
יושב ראש ועדת הבחירות
המרכזית לכנסת ה-20

עמוד 5 מתוך 5

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 91950
العنوان: مجمع بن غوريون, أورشليم القدس, 91950

טלפון, هاتف: 02-6753407, פקס, فاكس: 02-5669855 Fax :